

Мотиви по НЧД № 1252 по описа за 2021 г. на САС, НО, 8 състав

Производството е по реда на чл.20 от ЗЕЕЗА.

С решение № 53 от 12.11.2021 г., Видинският окръжен съд, на основание чл. 17, ал. 7 от Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест е допуснал екстрадиция на Г.С. / G. S./, роден на ***** г. в ***, Босна и Херцеговина, със сръбски паспорт № *****, издаден на 18.12.2019 г. и валиден до 18.12.2029 г., по молба за екстрадиция от Министерството на правосъдието на Република Косово № MD/DBGJ/4658/21 DBJN/2020-432 от 15.10.2021 г., за това че се е отклонил от правосъдието на територията на Република Косово и се издирва за престъпна дейност.

На основание чл. 17, ал.7, изр.2-ро от ЗЕЕЗА съдът е взел мярка за неотклонение „Задържане под стража до фактическото предаване на задържаното лице Г.С. /G. S./ на властите на молещата държава Република Косово, като е разпоредил исканото за предаване лице да бъде преведено в Затвора - гр.София.

Против решението на Окръжен съд - Видин в законния срок е постъпила въззивна жалба от адв. И.И., служебен защитник на исканото за предаване лице и от а.М., договорен защитник на Г.С.. В жалбите се излагат доводи относно необоснованост и незаконосъобразност на атакувания съдебен акт. Иска се да бъде отменено обжалваното решение като неправилно и незаконосъобразно и да бъде отказана поисканата екстрадиция.

С жалбите не са постъпили писмени доказателства и не се правят доказателствени искания.

В съдебното заседание пред настоящата инстанция защитникът на исканото лице – адвокат М., поддържа, че решението не е съобразено с императивните разпоредби на ЗЕЕЗА. Акцентираща и излага подробни съображения във връзка с дългогодишното членуване на исканото за предаване лице в две сръбски организации с антикосовска насоченост, неговата активна гражданска позиция, която е заемал дълги години и че в тази връзка екстрадирането на Г.С. ще доведе до обективна невъзможност той да получи справедлив процес. Акцентираща се и на здравословното състояние на лицето и неговата напреднала възраст. Моли да бъде отменено решението на първоинстанционния съд и да не бъде допускана екстрадиция.

Исканото за предаване лице в лична защита поддържа казаното от защитника си.

Представителят на САП взема становище да бъде оставена без уважение жалбата и първоинстанционното решение бъде потвърдено. Поддържа, че изводите на първоинстанционния съд са правилни и законосъобразни, че липсват данни за негативно отношение на Косовските национални власти към членове на въпросните организации, че лицето се издирва за финансови престъпления и не става въпрос за политическо преследване. Иска се потвърждаване на атакуваното решение с оглед наличието на предпоставките за предаване на чуждия гражданин по постъпилата молба за екстрадиция, СОФИЙСКИ АПЕЛАТИВЕН СЪД, след като прецени събраните по делото доказателства и тези които бяха събрани във въззивното производство, обсъди изложените от страните съображения и сам служебно провери правилността на атакуваното решение, намери следното:

Исканото лице Г.С. е роден на ***** г. в ***, Босна и Херцеговина, притежаващ сръбски паспорт № *****, издаден на 18.12.2019 г..

Същият не е осъждан в Република България и против него няма образувани наказателни производства.

По отношение на Г.С. е издадена Заповед за задържане /арест/ -PPPS 172/19 от 12.05.2020 г.

от Основния съд - гр. Прищина, въз основа на която и на искане за издаване на бюлетин за международно издирване от Специализирания отдел на Основния съд в Прищина е издаден Бюлетин за международно издирване от 10. 05. 2021 г. на Специалния представител на Генералния секретар на Мисията на ООН в Косово за международно издирване на лицето Г.С., с цел арест и екстрадиция, публикуван на 19. 05. 2021 г. в червения бюлетин на Интерпол № А - 4394/52021/19.05.2021 г..

На 01.10.2021 г., около 11.30 часа, Г.С., пристигайки в България през ГКПП - Връшка чука, е задържан със заповед № 45183з-73/01.10.2021 г. на мл. инспектор при ГКПП - Връшка чука, на основание чл. 72, ал. 1, т. 6 от ЗМВР във връзка с червен бюлетин № А - 4394/52021/19.05.21 г..

От експертна справка № 27, рег.№4518р-10742/01.10.2021г. по описа на ГПУ- Брегово е установено, че лицето G. S., представило сръбски задграничен паспорт № *****, издаден на 18.12.2019 г. за проверка и снимката от същият документ, са едни и същи лица.

От експертна справка № 28, рег.№4518р-10741/01.10.2021г. по описа на ГПУ- Брегово е установено, че сръбски задграничен паспорт № *****, издаден на 18.12.2019 г. притежава необходимите защитни елементи.

От експертна справка № 29, рег.№4518р-10766/02.10.2021г. по описа на ГПУ-Брегово е установено, че лицето, явило се на трасе „Вход“ на ГКПП - Връшка чука, на 01.10.2021 г. в 11.30 ч. е абсолютно същото със снимката на лицето от червен бюлетин № А-4394/52021.

На 21.10.2021 г. по електронна поща е постъпила във ВКП молба за екстрадиция на министъра на правосъдието на Република Косово № MD/DBGJ/4658/21 DBNJ/2020-432 от 15 октомври 2021 г. на английски език, с която се иска екстрадицията на Г.С. /G. S./, роден на ***** г. в ***, Босна и Херцеговина, от Република България за Република Косово. Към молбата са приложени придружаващи я документи на албански език с превод на български език.

С писмо № 12571/2021 г. от 21.10.2021 г. на ВКП молбата за екстрадиция, съдържаща уверение за взаимност за екстрадиция за подобни на процесния случай, ведно с придружаващите я документи, са били изпратени на Министерството на правосъдието на Република България, за проверка на основание чл. 10 от ЗЕЕЗА и с оглед установяване на взаимност за екстрадиция от страна на министъра на правосъдието на Република България по чл. 4 ал. 2 от ЗЕЕЗА поради липса на двустранен или многостранен договор за екстрадиция, по който Република България и Република Косово да са страни.

С писмо № 99-Е-210/21 от 05.11.2021 г. министърът на правосъдието на Република България е уведомил ВКП, че установява взаимност относно конкретния случай за екстрадицията на Г.С. за Република Косово. Именно министърът на правосъдието на Р България е органът по чл. 4 от ЗЕЕЗА, който е в правомощие и компетентност да установява наличието на взаимност, което е условие за приложение на ЗЕЕЗА при липса на международен договор между двете страни.

От молбата за екстрадиция на министъра на правосъдието на Република Косово става ясно, че сръбският гражданин Г.С. се иска да бъде екстрадиран от Република България в Република Косово, за да може да участва в започналото срещу него наказателно производство по подозрение, че е извършил престъпление „Участие в или организиране на организирана престъпна група“, предвидено в чл. 283, ал. 3 от Наказателния кодекс на Република Косово, във връзка с престъпното деяние „Издаване на чекове без покритие или фалшиви чекове и злоупотреба с банкови или кредитни карти“, предвидено в чл. 307, параграф 3, във връзка с парграф 2 и 1 от Наказателния кодекс на Република Косово и членове 56 и 57 от Закон 05/L-96 за предотвратяване на изпирането на пари и борба с финансирането на тероризма.

В постановлението от 29.04.2020 г., с което е разширено разследването и по отношение на

Г.С., е посочено, че от август 2017 г. до юли 2018 г. в съучастие, с повече от три лица, е действал като организирана престъпна група, умишлено и съзнателно, за да може тази група да извърши престъпления, наказуеми с лишаване от свобода. Престъпната дейност, свързана с издаване на банкови чекове, получени незаконно и в следствие -конвертирането им в парична стойност, както и злоупотреба с банкови карти. Сочи се, че Г.С. е успял да получи незаконно и да издаде банкови чекове с различна стойност за милиони евро, а в резултат на това, той е получил неправомерна финансова облага.

С протоколно определение от 08.11.2021 г. по чнд № 263/2021 г. Видинският окръжен съд е взел спрямо Г.С. мярка за неотклонение „задържане под стража“ до приключване на екстрадиционното производство.

При внимателния преглед и след запознаване със съдържанието на молбата за екстрадиция и настоящия състав прави извода, че същата е подадена от компетентен орган на молещата държава в необходимата писмена форма. Касае се за искане за предаване на лице, намиращо се на територията на Република България, срещу което е образувано наказателно производство в друга държава /чл. 2, т. 1, алт. 1 от ЗЕЕЗА/. Искането е адресирано до компетентните органи на Република България.

Поради липсата на международен договор или на договор между двете държави, в конкретния случай ЗЕЕЗА се прилата при условие на взаимност, установена от министъра на правосъдието, съгласно изискването на чл.4, ал.2 от ЗЕЕЗА

Към искането за предаване са приложени необходимите документи и доказателства по чл.9, ал. 3 от ЗЕЕЗА, а именно – валидна заповед за задържане /арест/ № PPS 172/19, обновена и удължена със приложена заповед за арест № PPS 172/19 от 05.10.2021 г., Решение за разширяване на разследването № PPS № 56/19 от 29.04.2020 г. и копие от приложимите законови разпоредби, които документи съдържат описание на престъплението, за което се иска екстрадиция, време на извършването му, правна квалификация и данни за исканото лице.

По повод на така постъпилите от молещата държава документи и на основание чл.14, ал.4, т.5 от ЗЕЕЗА, Окръжна прокуратура – Видин е внесла в Окръжен съд – Видин искане за образуване на екстрадиционно производство по отношение на сръбския гражданин Г.С., въз основа на което е било образувано първоинстанционното съдебно производство, приключило с допускане екстрадицията на същия, за това че се е отклонил от правосъдието на територията на Република Косово и се издирва за престъпна дейност.

Въззивният съд споделя решаващия извод на първостепенния съд, че в случая формално са налице условията, предвидени в разпоредбата на чл. 5 от ЗЕЕЗА за допускане на екстрадицията.

При преценката си за наличието на визираните в закона предпоставки за предаване на лицето, правилно и обосновано първоинстанционният съд е приел, че въз основа на обстоятелствата, посочени в молбата и приложените съдебни актове на молещата държава, са описани фактическите и правни параметри на деянието, за което се иска да бъде екстрадиран Г.С.. Престъплението, за което срещу него е започнало наказателно производство и за което е ангажирана наказателната му отговорност е наказуемо и по българския наказателен закон - чл. 321, ал. 2 от НК, наказуемо с „лишаване от свобода“, за срок от 1/една/ до 6/шест/ години, чл.249, ал. 2 от НК, наказуемо с „лишаване от свобода“ от 1/една/ до 6/шест/ години, чл. 243, ал. 2, т. 3 от НК, наказуемо с „лишаване от свобода „, за срок от 5/пет/ до 15/петнадесет/ години и по чл.253, ал.3, т. 1 от НК наказуемо с „лишаване от свобода“, от 1/една/ до 8/осем/ години. С основание е счетено, че не са налице абсолютните и факултативни основания по чл. 7 и чл. 8 от ЗЕЕЗА за постановяване на отказ по постъпилата молба. Деянието не е амнистирано и наказателната отговорност, видно от предвиденото наказание съгласно Наказателния кодекс на Република Косово не е погасена

по давност

Г.С. не е от кръга на лицата по чл. 6 от ЗЕЕЗА, за които не се допуска екстрадиция.

Към гореизложените обстоятелства, настоящият състав намира, че следва да се добави и установеното по време на въззивното производно обстоятелство, че с Решение № 4/30.03.2022 г. на Вицепрезидента на Република България е отказано предоставяне на убежище на Г.С..

Представени са и достатъчно данни за исканото лице, придружени и от друга информация, позволяваща установяване на самоличността и гражданството му. Лицето е идентифицирано по експертен път.

Предвид всичко така изложено настоящият въззивен състав споделя напълно извода на Окръжен съд - Видин, че са налице всички предпоставки за допускане на екстрадиция на лицето Г.С. за провеждане на наказателно производство против него в Република Косово по подозрение, че е извършил престъпление „Участие в или организиране на организирана престъпна група“, предвидено в чл. 283, ал. 3 от Наказателния кодекс на Република Косово, във връзка с престъпното деяние „Издаване на чекове без покритие или фалшиви чекове и злоупотреба с банкови или кредитни карти“, предвидено в чл. 307, параграф 3, във връзка с параграф 2 и 1 от Наказателния кодекс на Република Косово и членове 56 и 57 от Закон 05/L-96 за предотвратяване на изпирането на пари и борба с финансирането на тероризма.

Наред с това въззивният съд съобрази и установеното във въззивното производство обстоятелство, посочено по-горе, че с Решение № 4/30.03.22 г. на Вицепрезидента на Република България е отказано и предоставяне на убежище на Г.С..

Въззивната инстанция, като съобрази събраните по делото доказателства, намира, че изложените в жалбите и направените в съдебно заседание пред настоящия състав възражения, не следва да бъдат кредитирани.

В жалбите против решението се релевират основно доводи за за напреднала възраст и тежкото здравословно състояние на исканото лице, доводи, че Република Косово е размирна зона, охранявана от военни части, служещи към ООН, че ноторен факт били крайно влошените междудържавни отношения между Република Сърбия и Република Косово, чийто гражданин е Г.С., че молещата държава не била дала гаранции, че ще осигури справедлив и честен процес на исканото лице, след като по отношение на едно от обвиненията срещу него се предвиждало минимално наказание от 10 години и като максимално „доживотен затвор“, че решаващият първоинстанционен съд не бил изследвал хипотезата на чл. 7, т. 4 от ЗЕЕЗА, свързана с активна гражданска позиция на исканото лице срещу властта в Прищина, че издадената от Основния съд - гр.Прищина заповед за арест - PPPS 172/19 от 12.05.20 г. била изтекла на 12.05.21 г. и въпреки преклузивния си срок на годност Славко бил арестуван и дали може тази заповед да залегне в основата на едно годно екстрадиционно производство. Възражава се, че не били обсъдени доводите за наличие на основания за отказ по чл. 7, т. 4 и т. 5 и по чл. 8, т. 5 от ЗЕЕЗА, че от приложените писмени документи не се установявало деянията да са извършени на територията на Република Косово, че имало разминаване в заповедите за арест от 12.05.2020 г. и от 05.10.2021 г. за едно от престъпленията, квалифицирано по чл. 283, ал. 1 от НК на РК в първата заповед, а в приложената в последствие заповед същото деяние имало квалификация по чл. 283, ал. 3 от НК на РК и че съдът не бил взел предвид че Република Косово не била ратифицирала ЕКЗПЧОС, поради което нямало как да даде каквито и да било гаранции за обстоятелствата по чл.7, т. 4 и т. 5 от ЗЕЕЗА съгласно изискванията на международното право.

Настоящият състав намира, че обстоятелството, че Република Косово не е ратифицирала ЕКЗПЧОС, поради което нямало как да даде каквито и да било гаранции за обстоятелствата по чл. 7, т. 4 и т. 5 от ЗЕЕЗА, не е основание за отказ на исканата екстрадиция. Не може липсата на ратификация от една държава на Конвенцията механично да се свързва с липсата

на въпросните гаранции. Известно е, че Република Косово е призната към момента от 97 държави, членки на ООН, което е било съобразено и от основния съд.

Досежно Бюлетина от 10. 05. 2021 г. за международно издирване на лицето Г.С., с цел арест и екстрадиция, публикуван на 19. 05. 2021 г. в червения бюлетин на Интерпол № А - 4394/5-2021/19.05.2021 г., настоящият състав приема, че е бил издаден именно от Специалния представител на Генералния секретар на Мисията на ООН в Косово въз основа на Заповедта за задържане /арест/ -PPPS 172/19 от 12.05.2020 г. от Основния съд - гр. Прищина и на искане за издаване на бюлетин за международно издирване от Специализирания отдел на Основния съд в Прищина. Това обстоятелство, свързано с ангажимент по настоящия случай от страна на Мисията на ООН в Косово, също би могло да се приеме като гаранция в конкретния казус за спазване нормите на международното право по отношение на исканото за предаване лице.

На второ място, напредналата възраст и тежкото здравословно състояние на исканото лице, не са обстоятелства, предвидени като основание за отказ на исканата екстрадиция. Отделно от това, видно от събраната по делото документация относно здравния статус на исканото за предаване лице, последното действително страда от определени заболявания, датиращи назад във времето, но видно от назначената съдебномедицинска експертиза, същите са съвместими с условията на арест и не са възпрепятствали явяването на лицето и пълноценното му участие досега в екстрадиционното производство. От последната медицинска справка, получена и приобщена към делото е видно, че към 20.04.2022 г. от направените лабораторни изследвания не си манифестирани патологични резултати, а след направена контролна рентгенография на гръден кош няма данни за влошаване. Актуалното здравословно състояние на лицето следва да бъде предмет на преценка при самото изпълнение на допуснатата екстрадиция и предаването на лицето.

Възражението за липсата на гаранции от молещата държава за обстоятелствата по чл. 7, т. 4 и т. 5 и по чл. 8, т. 5 от ЗЕЕЗА и за осигуряване на справедлив и честен процес настоящият състав намира за лишено от основание. В основата на същото оплакване са поставени доводите за преследване спрямо исканото за предаване лице по политически причини с оглед етническата му принадлежност и сочената гражданска позиция. В настоящия случай обаче съдът не констатира, че именно тези обстоятелства са действителните такива за исканото предаване. Видно от получената справка от Дирекция „Международна дейност“ при Държавната агенция за бежанците при МС, липсва и не е намерена информация относно наличието на негативно отношение и предприети действия по саморазправа и насилие от страна на националните органи на Република Косово срещу членове на движението. Липсват данни за негативно отношение към членове на горепосочените организации и в изпратените до съда отговори на посолствата на Република България в Белград и Прищина, както и на Постоянните представителства на Република България в Ню Йорк, Женева, Страсбург и Виена. Видно от съдържанието на отговора на посолството ни в Прищина, последното не разполага с данни за негативно отношение към членове на въпросното движение и културния център. От Дирекцията за международно сътрудничество в областта на върховенството на закона към МВР на Косово също не са потвърдили за наличието на инциденти или регистрирани случаи на насилие от страна на Косовските власти спрямо членове на посочените дружества. Същата информация, съгласно отговора на посолството, е потвърдена и от отдела за международно правно сътрудничество към Министерство на правосъдието в Косово. Видно е, че става въпрос за съвсем актуална информация относно посочените от защитата проблемни въпроси. Неоснователни са и възраженията на защитата, че тази информация не би могла да бъде друга, след като се дава от косовски национални органи, тъй като от съдържанието на отговора на посолството в Прищина става ясно, че и в ежедневните доклади относно по-важни събития и възникнало междуетническо напрежение, получавани от Мисията на Европейския съюз за върховенство на закона в Косово, посолството ни не е регистрирало и липсва информация за подобни инциденти и

напрежение. Видно е, че информацията, получена от Дирекцията за международно сътрудничество в областта на върховенството на закона към МВР на Косово и от отдела за международно правно сътрудничество към Министерство на правосъдието в Косово, се потвърждава и подкрепя от външен за Косово и независим източник, какъвто се явява Мисията на Европейския съюз за върховенство на закона в Косово. От всичко гореизложено не се установяват данни, които да дават основание на настоящия състав да стигне до извода, че исканото за предаване лице ще бъде преследвано на базата на негови активни политически убеждения и позиции, както и етническа принадлежност, под формата на твърдение за криминално деяние. Няма и данни, които безспорно да налагат извод, че няма да бъдат гарантирани правата на лицето, свързани с воденото срещу него наказателно производство, удостоверените обстоятелства за което сочат, че е изцяло от криминарен и финансов характер. Представеният от защитата доклад от 2016 г. относно Косово на Европейския парламент, също не дава безспорни основания за формиране на такива изводи, още повече, че същият е от 2016 г., поради което се явява лишен от необходимата актуалност. Поради тази причина в тази насока възраженията на защита следва да бъдат приети за неоснователни.

Не следва да се кредитира и възражението, че издадената от Основния съд - гр. Прищина заповед за арест - PPS 172/19 от 12.05.20 г. била изтекла на 12.05.21 г. и въпреки преклузивния си срок на годност, Г.С. бил арестуван, както и дали тази заповед би могла да залегне в основата на едно годно екстрадиционно производство. Съобразно разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗЕЕЗА, този закон се прилага и по отношение на екстрадиции, инициирани по повод получаване на Бюлетин за международно издирване на Интерпол. Именно по повод на такъв бюлетин от 10. 05. 2021 г. за международно издирване на лицето Г.С., с цел арест и екстрадиция, публикуван на 19. 05. 2021 г. в червения бюлетин на Интерпол № А - 4394/52021/19.05.2021 г., е стартирало екстрадиционното производство. Хронологически погледнато, бюлетинът за международно издирване е бил издаден на 10.05.2021 г. от Специалния представител на Генералния секретар на Мисията на ООН в Косово въз основа на Заповедта за задържане на Г.С. - PPS 172/19 от 12.05.2020 г. на Основния съд - гр. Прищина и на искане за издаване на бюлетин за международно издирване на Г.С. от Специализираното отделение на Основния съд в Прищина. От така изложеното е видно, че въпросният бюлетин е бил издаден въз основа на валидна Заповед за арест № PPS 172/19 от 12.05.2020 г., издадена от Основния съд - гр. Прищина, два дни, преди да изтече срокът ѝ на действие.

Не следва да бъде уважено и възражението, че от приложените писмени документи не се установявало деянията да са извършени на територията на Република Косово. Видно е, че в конкретния случай се касае за деяния, характера и естеството на които позволяват да бъдат извършени, без лицето да пребивава на територията на молещата държава.

Обстоятелството, че имало разминаване за едно от престъпленията в посочените алинеи на текста на чл. 283 от НК на Република Косово в заповедите за арест от 12.05.2020 г. и от 05.10.2021 г., също не е от значение и няма характера на основание за отказ на екстрадицията. В молбата за екстрадиция и в последната заповед за арест № PPS 172/19 от 05.10.2021 г., молещата държава ясно е посочила, че лицето се иска за извършено престъпление по чл. 283, ал. 3 от НК на РК. От приложеното копие на приложимите законови разпоредби е видно, че става въпрос за едно престъпление по чл. 283 от НК, по което квалифицираният състав по ал. 3 е по-тежък от този по ал. 1 и исканото за предаване лице е било запознато с тези факти и обстоятелства, видно от обяснението му, приложено на л. 48 в чнд № 264/21 г. на Видинския окръжен съд.

По изложените съображения Софийският апелативен съд прие, че решение № 53 от 12.11.2021 г. на Видинския окръжен съд е правилно, обосновано и законосъобразно и като такова следва да бъде потвърдено.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.